

understrebne Erklæringer fra de Paagældende. Men for det første vil det altid være tvivlsomt, om man kan faa de Paagældende, overfor hvem jo ingen Tvang kan anvendes, til at afgive saadanne Erklæringer, og dernæst ville de i hvert Fald ikke have samme bevisende Kraft, som et inden Retten optaget Bevis.

Det vil saaledes ses at være af ikke ringe Interesse for danske procesførende Parter, der have Brug for Bevisoptagelse i Udlandet, at Danmark tiltræder Konventionen. Men denne fordrer, som angivet, en positiv Virksomhed fra en juridicel Myndigheds Side ved Anmodningens Udfærdigelse, altsaa noget andet og mere end den indirekte Sanktion, der ligger i Indrømmelse af Anstand til Bevisoptagelse i Udlandet, og at tilvejebringe den i saa Henseende fornødne Lovhjemmel er Formaalet med §§ 1—4 i foranstaaende Lovforslag. I øvrigt ville Lovbestemmelser som disse kunne blive af Betydning ogsaa i Forhold til Stater, der ikke have tiltraadt Konventionen. Saaledes er det efter engelsk Ret Regel, at en engelsk Domstol kan bemyndige en eller anden til under Tvang at indkalde Personer til at møde for sig og afgive edelige Forklaringer, men en saadan Bemyndigelse ville engelske Domstole ikke meddele til Brug for Processer i Udlandet undtagen netop efter Rekvifition af en fremmed Domstol.

Med Hensyn til det nærmere Indhold af Lovforslagets §§ 1—4 skal følgende bemærkes: Parternes Afgang til at forlange Bevisoptagelse i Udlandet under den danske Rets Medvirken har man af flere Grunde ment at maatte underlægge Rettegenes Bedømmelse og Kontrol. Anmodningen skal, for at naa sit Maal, udfærdiges i Rettegenes eget Navn, og det er allerede af den Grund naturligt, at det ikke gøres Retten til Pligt at udfærdige Anmodningen, saasnart saadant begæres, men kun naar den efter sin egen Bedømmelse finder, at den ønskede Bevisoptagelse kan tjene til Oplysning i Sagen. At Retten, hvor begge Parter ere enige om Ønskeligheden af Bevisoptagelsen, vil være meget varsom med at nægte sin Medvirken, forstaar sig dog af sig selv. Til det Anførte kommer endvidere, at en Bevisoptagelse i Udlandet kun rent undtagelsesvis med Nytte vil kunne foranstalles, medmindre der samtidig tilstaas den fornødne Udsættelse i Hovedsagen, men Afgørelsen heraf tilkommer netop Retten efter et Skøn over, hvilken Betydning den begærede Bevisoptagelse kan ventes at have for Sagen. Endelig kommer hertil Hensynet til ikke at behyrde fremmede Domstole med Bevisoptagelse, der i Virkeligheden

ikke tjener til andet end til at forhale Hovedsagen.

At der, naar en Part har fremsat Begæring om Bevisoptagelse i Udlandet, bør være Afgang for Modparten til at udtale sig desangaaende, forinden Afgørelsen træffes, følger allerede af det almindelige Parts-Ligheids Princip. Modparten vil da kunne fremkomme med sine mulige Indsigelser mod, at Begæringen efterkommes, eller ogsaa kunne paapege, hvad han for sit Vedkommende ønsker tagtaget under Bevisoptagelsen, derunder ved Vidneafhørelse navnlig angive de særlige Spørgsmaal, som han for sit Vedkommende maatte ønske Vidnerne forelagte til Besvarelse.

Haager-Konventionen bestemmer Intet med Hensyn til Omkostningerne ved saadan Bevisoptagelse, men overlader dette til Fastsættelse ved særlige Traktater. Saa længe eller i Tilfælde, hvor Traktat om gensidigt Afkald paa Refusion for saadanne Omkostninger ikke foreligger, ville Udgifterne, i alt Fald foreløbig, være at udrede af den Part, der begærer Bevisoptagelsen, og da saavel den rekvirerende Ret som vedkommende fremmede Myndigheder bør sikres imod, at denne Part senere viser sig at mangle enten Evne eller Villie til at dække Omkostningerne, maa man give Retten Afgang til at forlange Sikkerhedsstillelse med Hensyn til et saadant Beløb, som efter Rettegenes Skøn kan ventes at ville medgaa.

Reglen i 1ste Stykke af § 5 maa siges at være et naturligt Supplement til de foregaaende Regler. — Reglen i samme Paragrafs 2det Stykke vil lejlighedsvis kunne yde en Hjælp af Værdi, som der ingen Grund vilde være til at udelukke, da Konventionens Regler ogsaa omfatte dette Tilfælde. — Reglen i 3dje og 4de Stykke er overensstemmende med det gældende Princip i dansk Civilproces, at al Bevisførelse — bortset fra Fremlæggelse af Dokumenter — selv i Appellen tilvejebringes gennem første Instans, ligesom ogsaa Parts Ed aflægges ved Underretten. Man opnaar ogsaa derved den Fordel, at Hjælpen søges hos en Dommer, der alt kender Sagen, og derfor hurtigere vil kunne træffe sin Afgørelse, ligesom man derved kommer ud over de Vanskeligheder, som ellers vilde fremkomme, naar Bevisoptagelsen først begæres under Appellen til Højesteret.

Lovforslagets § 7 angiver i Hovedtrækkene den Fremgangsmaade, der vil være at følge ved Bevisoptagelse her i Landet efter Rekvifition fra udenlandske Retter. Medtagelsen af de i denne Paragraf optagne Regler kan ikke anses for strengt nødvendig, men er paa den anden Side naturligt og